

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

I. Quo tempore natus est Jesus, Messias à Judaeis & Ethnicis expectabatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

dicit Dominus exercitum; & in loco isto dabo pacem, dicit Dominus exercitum.

Zach. 3. 8, 10. Ecce enim ego adducam servum meum Orientem In die illa, dicit Dominus exercitum, vocabit vir amicum suum subter vitam & subter fiscum.

Malach. 3. 1. Ecce ego misso Angelum meum, & preparabit viam ante faciem meam. Et statim veniet ad Templum suum Dominator quem vos queritis, & Angelus Testamenti quem vos vultis.

I. Quo tempore natus est Jesus, Messias à Judeis & Ethnicis expectatur. II. Stante Templo secundo Messiam venturum esse prisci Ebrei crediderunt. III. Alta pace per totum orbem vigente nasci debuit Christus. IV. Florente Romanorum Imperio nasci debuit Christus. V. Intra septuaginta Danielis hebdomas natus est Christus. VI. Præcipua, magisque recepta propoundingur Interpretum nostrorum sententia super septuaginta hebdomadibus Danielis, & confutantur. Prima. VII. Secunda. VIII. Tertia. IX. Proporitur deinde nostra, & argumentis approbatur. X. Refelluntur argumenta Adversariorum. Primum argumentum. XI. Secundum argumentum. XII. Tertium argumentum. XIII. Ad viam refutationi Judeorum sternendam, ostenditur in Jesu complectum esse hoc oraculum. XIV. Refelluntur Judei: ac ii primum qui hebdomas, non annorum, sed decenniorum, vel Jubileorum, vel centum annorum hic intelligunt: XV. tum qui earum initium collocare in anno primo Davii Medi, finem in clade Hierosolymis ab Hadriano illata: XVI. & qui inter utrumque Templi excidium septuaginta hebdomas intercessisse volunt: XVII. quique Christum ducem, Cyrum esse statuunt, aut Jesum Sacerdotem, aut Zorobabelem: XVIII. & qui Christum occidendum, censent esse vel Sacerdotium, vel Templum, vel Agrippam juniores. XIX. Refelluntur privatim Aben Ezra.

I. **U**nus major constet fides testimoniis, quibus ortum Christi & obitum prædicto à Prophetis tempore contiguisse demonstravimus, exponenda sunt nonnulla, unde toti disputationi lux accedit. Certum est, quo tempore natus est Je- re natus est
sus, receperissimam fuisse inter Judeos & Ethnicos opinionem, nasci tunc debere Messiam. De Ethnicis egimus supra ad calcem septima Propositionis; egimus & de Josepho: videamus de reliquo Judeis. Persuasione hac imbutus erat Simon, quem testi- Jesus, Messias à Judeis & Ethnicis
fificatur Lucas *expectasse consolationem Israël*: eadem & ii quos alloquebatur Anna LUC. 2. 25, 38.
prophetis, Phanuelis filia, quos ait idem Lucas *expectasse redemtionem Israël*. Eadem mens erat Samaritanæ, cum Christo diceret: *Scio quia Messias venit.* Redemptio Joh. 4. 25.
illa, five Consolatio Israël, Messia adventus est, quem & *Regnum cœlorum* & *Re-
gnum Dei* sacri Scriptores appellant; Thalmudici *Consolationem*; & jurejurando affir-
mantem quippiam, per Consolationem hanc, velut sanctissimum religionis suæ myste-
rium, jurare solent. Pleni sunt sacramenti hujus corum libri, in quibus, ut & in reli-
quorum porro Rabbinorum scriptis, doctrina eadem consignata est. Legimus in libro
Sanhedrin, capite ultimo, Scholam Eliæ, non Propheta hujus celebris, sed Ebrei
Doctores, mundi tempus sex annorum millibus definitissime, quorum duo milia priora fue-
rint Thohu, duo sequentia Lex, postrema duo futura sint Messias. Atqui circa finem quartæ chiliadis re ipsa venit Christus Jesus. Itaque ex eorum doctrina sequitur tempus adventus Messiae præterisse. Fertur & in libris Rabbinorum, confessos esse
majores ipsorum, qui temporibus Christo Jesu paulo superioribus vixerunt, Messiae
adventum imminere, qui non multo recentiores fuerunt, & Templum excendi vide-
runt, Messiae tempus jam venisse. Suni qui non alium quam Ezechiam fuisse velint.
Quam sententiam penitus damnari posse negat R. Joseph Albo in libro Ikkarim. Tra-
dit R. Selomoh Jarchi asseverasse vetustos gentis Doctores, jam venisse Messiam,
eoque die esse natum quo excisa Hierosolyma. Referunt R. Gedalias in Catena
Cabala, & R. Azarias in Lumine oculorum, quid ipsi de tempore adventus Mel-

PROPOSITIO IX.

six, quid R. Bechai , quid R. Saadias , quid is quem proxime laudavi R. Selomoh Jarchi , quid R. Levi ben Gherson , quid R. Abraham Hannasi , quid R. Moses Gerundensis , quid Abrabaniel senserint , quid & in libro Zohar proditum sit ; ex quorum rationibus sequitur , jam id tempus esse elapsum. Quocirca in eodem libro Sanhedrin venisse quidem Messiam aiunt de verporum grege nonnulli , at Romæ inter ægros lepris laborantes latitare : (nam ex his Isaiæ verbis : *Et nos putavimus eum quasi leprosum* , nomen ipsi Leproso esse fingunt :) ratum vero tempus , quo ex his latebris emersurus sit , non assignant. Quidam inter horti Eden delicias ævum agitare volunt cum Elia , à quo ungendus sit olim letitiae oleo , cum ad munera sui administratio- nem foras prodibit. Nam quamvis Messiaæ adventum negare per Judaicas leges fas non sit , ejus tamen tempus non ex Scripturæ sacræ prædictionibus , sed ex Cabala tantum cognosci posse censem. Verum egregie refelluntur hæc commenta ex Daniele ipso , qui post hebdomades septuaginta duas occisum iri Christum pronuntiat ; & paulo post desitum sacrificium & hostiam. Jam ante ergo venerat Christus , & fuerat trucidatus , ac pactum Dei cum hominibus confirmaverat , omnibusque officiis & munis fuerat defunctus , quibus explendis missus erat & promissus.

II. Confabat præterea apud plerosque è veteribus Magistris , stante Templo se- cundo vel venturum fuisse Christum , vel venisse. Testis Cantici Canticorum Thargumista ; testis & Echa Rabbathi , & sèpius jam memoratus liber Sanhedrin , capite ultimo , qui in hunc sensum traxisse R. Akiba narrat celeberrimam vaticinationem Aggæi , in qua Deus ea spe Zorobabelem & Jesum Josedeci filium solatur , ut cum venerit Desideratus cunctis gentibus , Templum tanta gloria completerus sit , ut prioris Templi gloriæ supereret. Atqui res quinque enumerant Thalmudici Doctores , quibus Templum prius posteriori antecelluit , Urim & Thummim , Arcam , Ignem , Oleum unctionis , (pro quo liber Thalmudicus Joma , Jarchi , & Kimchi , præsentiam Dei ponunt) & Spiritum sanctum. Adjicit Sepher Aemana & Laminam auream , in Pontificis fronte gestari solitam. Adjicit & multa Abrabaniel prioris Templi decora , que in secundo desiderabantur. Adde & prioris magnificentiam , qua posterius tanto post se intervallo reliquit , ut qui illud viderant , cum secundum aspicerent , à lachrymis temperare non possent. Unde Aggæus : *Quis in vobis est derelictus , qui vidit domum istam in gloria sua prima ? & quid vos videtis hanc nunc ? numquid non ita est , quia non sit in oculis vestris ? Gloria igitur Templo secundo promissa , per eum concilianda ipsi erat qui à cunctis gentibus desiderabatur , & erat expectatio gentium , Messiam vide- licet , tum cum loco huic pacem erat datus . Aggæum mirifice illustrat Malachias , cum ait : *Ecce ego misso Angelum meum , & preparabit viam ante faciem meam : & statim veniet ad Templum suum Dominator quem vos queritis , & Angelus Testamenti quem vos vultis . Dominatorem enim hunc esse Messiam palam agnoscunt Ebrai , ut supra docuimus . Quod per Aggæum spondet Deus , idem jam ante per Jeremiam fuerat lu- culentis verbis pollicitus : Hac dicit Dominus , Ecce ego convertam conversionem tabernacula- turum Jacob , & testis ejus miserebor , & adiscabatur civitas in excelso suo , & Templum juxta ordinem suum fundabitur Et erit dux ejus ex eo , & princeps de media ejus produetur : & applicabo eum , & accederet ad me . Quis enim iste est , qui applicet cor suum ut appropinquet mihi ? ait Dominus . Et eritis mihi in populum , & ego ero vobis in Deum . Hæc in Messiam congruere docet Jonathan ; docet & R. Jehuda in libro San- hedrin .**

III. Clarissimam quoque adventus Christi notam præmonstravit Deus , cum futurum prædictis ut Oriatur in diebus ejus iustitia & abundans pacis ; ut gladii conflentur in vomeres ; ut habitet lupus cum agno ; ut deprimentur montes ; ut complanentur valles , & scabra ac prærupta terrarum exæquentur ; ut amici curis omnibus soluti sub ramis arborum convenienter. Quibus læta pax , summaque tranquillitas significatur. Atque hæc partim *υπὸ ζώνα* , partim *κατὰ δέλτα* interpretanda sunt. Ac priore quidem modo summissæ ea videtur Jonathan in Thargum. Nam cum initium undecimi capituli Isaiæ allegoricæ intelligendum esse docuerit , sequentia similiter interpretatum esse credi par est. Jonathanem affectatur R. Selomoh Jarchi , affectantur & alii. Summis quoque hæc allegorice R. David Kimchi : summis & Maimonides in Jad Chazakah ; popularesque suos luculenter refellit , qui lupum inter & agnum futuras Messia veniente inducias , aliasque rerum vices stolidissime imaginati sunt ; cum Israëlitarum , in nefariorum & impiorum hominum colluvie , securitas tantum & tranquillitas promittantur. Nos gentium vocationem hic præmonstratam censemus , qua superbia & morum feritate deposita , mansuetæ doctrina Christi Jesu , & ad ejus obsequium ac fidem traductæ sunt. Insignis enim hic est & prope singularis Christi Jesu , ipsiusque sectatorum character , mansuetudo ac lenitas ; cuius præscius Michæas , non pacis